

skoler paa tilsammen 11 000 Kr. forhøjes med 9 000 Kr., og at der i Teksten tilføjes „samt Aftenskoler“. Begrundelsen for denne Forhøjelse er, at disse Kursus har været ganske utilstrækkelige. Der har været et Kursus i Hillerød og et i Askov. Kursuset i Hillerød har været kortere, og Kursuset i Askov har været længere. Vi har ikke noget mod, at disse Kursus for Lærere paa kommunale og private Efterskoler fortsættes, idet vi mener, at de har gjort deres Gavn, men vi synes, at det foreslaaede Tillæg er noget vel kraftigt for et enkelt Aar. De 6 000 Kr. plus 5 000 Kr., som er ydet i det løbende Finansaar, skulde altsaa forøges til henimod det dobbelte.

Det siges altsaa, at disse Kursus har været ganske utilstrækkelige. Det giver mig Anledning til at gøre opmærksom paa, at jeg da har haft en Del Ret i, hvad jeg har sagt tidligere, naar man har haft travlt med at ville have denne kommunale Efterskole gjort tvungen, idet jeg da har sagt, at det vilde man slet ikke kunne magte. Nu arbejder de kommunale og private Efterskoler paa frivilligt Grundlag, og følgende er der ikke nær saa stort et Antal af dem, som der vilde have været, hvis man havde fulgt den Tankegang, som afdøde K. M. Klausen var inde paa, nemlig at vi skulde have en kommunal Efterskole med Undervisningspligt. Desuagtet viser det sig, at for at Undervisningen kan øve den fornødne Tiltrækning paa de unge, trænges der til et Kursus for Lærerne, og det viser, at vi paa det Omraade helst bør blive paa Frivillighedens Grund.

Her staar vi igen ved det usikre. Der nævnes i Forbigaaende, at man vil have nye Fag ind, jeg tror, at man nævner baade Landbrugsfag, Sløjd, Kolonihavebrug og lignende. Her gælder det vistnok som paa saa mange af Skolens Omraader: ikke mangt men meget, og jeg er bange for, at hvis man tager alt for meget med, bliver det mindre tiltrækkende. Det, det gælder om, er at komme mere til Bunds i de enkelte Fag, som man i saadanne Skoler kan overkomme. Naturligvis vil der trænges til Instruktionskursus i samme Forhold, som Skolernes Antal vokser, maaske endog saa noget mere for at faa brugbare Kræfter og faa Skolernes Antal til at vokse, men jeg tror nok, man kan tage lidt mindre ad Gangen end det, her er Tale om.

Jeg skal saa gøre et Par Bemærkninger om Ændringsforslag Nr. 376. Det angaar Tilskuddet til de kommunale Skoler. Det, der har forsonet os med dette Forslag, som jo ogsaa betyder en ret kraftig Udgift,

især da det er første Gang, der ydes et saadant større direkte Tilskud — Summen er 200 000 Kr. — til de kommunale Mellem- og Realskoler, er, at Tilskudsreglerne skal forelægges for Finansudvalget, og jeg forstaar dette saaledes, at Finansudvalget skal billige de Regler, hvorefter Tilskuddet skal fordeles. Det er ret mærkeligt, at Lærerne ved de kommunale Mellem- og Realskoler har været saa ivrige efter at faa dette Tilskud forøget, for i og for sig betyder det ikke Lønforøgelse for Lærerne. Det er i Virkeligheden, som ogsaa den ærede Ordfører nævnte, en Understøttelse til Kommunerne for at opmuntre dem til at indrette Mellem- og Realskoler, og det skal jeg ikke sige noget imod; der er Kommuner, hvor det kan være nyttigt at faa en Mellem- og Realskole, og hvor man maaske ellers vanskelig vilde faa den. Men i Virkeligheden opmuntrer det neppe Kommunerne saa meget, som det kan se ud til, for det er jo i hvert Fald foreløbig gjort til en Betingelse, at Lærernes Timetal ved Mellem- og Realskolen sættes til 30 om Ugen i Modsætning til Folkeskolen, hvor det fulde Timetal er 36, og det skal naturligvis nok vise sig, at en god Del af dette Statstilskud vil medgaa til Lærerlønningerne, som jo vil vokse ved, at 30 Timer bliver fuldt Timetal. Imidlertid kan der naturligvis siges noget til Fordel for det, og jeg kan bemærke, at den By, hvis Skolevæsen jeg har haft en Del med at gøre baade som kommunalt Udvalgsmedlem og som Formand for Skolekommissionen, har indført denne Regel, at 30 Timers Undervisning i Mellem- og Realskoler regnes for fuldt Timetal. Begrundelsen er jo den, at det medfører noget mere Hjemmearbejde at være Lærer ved en Mellem- og Realskole end at være Lærer i den almindelige Folkeskole. Jeg anbefaler altsaa Bevillingen, men jeg henstiller til den højtærede Minister, at hun søger gennem de Forhandlinger, der skal føres dels med Kommunerne og dels med Lærerne, nogenlunde at give enhver sit.

Ogsaa om Ændringsforslag Nr. 377 angaaende Tilskuddet til de private Skoler er det lykkedes at opnaa Enighed, saaledes at der ikke er Grund til nogen længere Debat. Jeg skal stadfæste det, som den ærede Ordfører nævnte, at det er Forudsætningen, at Tilskudsreglerne skal underkastes en Revision. Jeg kan derimod ikke tiltræde den Begrundelse, som den ærede Ordfører gav for denne Revision, idet han gjorde den Bemærkning, at de var forældede. Jeg tror ikke, de er forældede, jeg mener, at det, der gør, at disse Tilskudsregler kan se noget ejendommelige ud, er, at de er vokset